

“Có nhng tác gi khp mt chu k và tinn tti vì mtt Tiếng Ca Chung Cổ c, vì mtt đđi chi u cu i cùng.” Bùi Giáng (1926 - 7 tháng 10, 1998) Thđ Gi René Char.

K n Kim Cng (nàng thơ c a Bùi Giáng) tđi đám tang thi sĩ, đđi hành vào lúc 7 gi sáng ngày Ch Nhđ t, 11 tháng 10, 1998 đđi nghĩa trang Gò Đđ a, Thđ Đđ c. (Hình: Khđ i Hành cung cđ p)

I. Hình nh nào anh nh nhđt vđ nhà thđ Bùi Giáng? Câu hđi đđy cđ a nhà văn trđ Hoàng Mai Đđ t đđt ra cho tôi, qua đđi n thođi tđ Đài Phát Thanh Little Saigon Radio, vào sáng ngày Thđ Tđ, 7 tháng 10, 1998, khi tin Bùi Giáng qua đđi bđt đđu loan truyđn. Tin đđy chuyđn đđn máy fax cđ a tôi vào lúc sáng sđm. Mđy ngày trđđc tôi có gđi đđi n thođi nói chuyđn vđi ông Bùi Văn Nam Sđn, chú cđ a thi sĩ đđ Sài Gòn. Cũng sđ đđi n thođi này, tôi nói chuyđn thêm vđi cháu Thông, nên đđ biđt ai tín. Vđi câu hđi cđ a Đđ t, hình nh đđy hiđn lên. Hình nh đđy in thđ t đđm trong lòng tôi, mđc dù tôi không nhìn thđy mđt đđn. “Đđng đđn mđt đàn chó đđ ngang bùng binh chđ Bđn Thành, con nào cũng đđđc chđng đđi bđng dây xích, kéo nhđng cái lon rđng, kêu rđn rđng. Lúc này trên nóc chđ đđ cđm cđ đđ sao vàng. Bđ đđi canh gác bùng binh xô đđi, đđng ông bđng báng sđng. Tđi vì ông mđc áo rđn ri cđ a lính Viđt Nam Cđng Hòa, chân đđ giày saut...”

đđ ngoài nđđc, tôi nghe tin Bùi Giáng điên. Thđi gian nghe tin này cũng là thđi gian đđi đđp bay đđn nhđng tin khác, nhđ nghĩa trang Mđc Đđnh Chi đđ đđđc san bđng, không biđt có ai kđp đđi đđi chđng xđđng cđ t cđ a Đđnh Hùng. Nhđ anh Nguyđn Mđnh Côn đđ chđ t đđ Xuyên Mđc. Nhđ anh Vũ Hoàng Chđđng đđ không còn, nhđ cháu Thúy Anh cđ a tôi đđ chìm châu Đđng Hđi. Nhđ ký giđ Trđn Đđi đđ đđ mđi bđn bđ. Nhđ nhà thđ (Trung tá) Mđc Ly Châu đđ dùng súng tđ sát ngay hđi tháng 5, 1975. Không điên cũng uđng, khi có tin nhà báo Tô Yđn Châu thuđc chđ t bđy heo cđ a anh, vì muđn ngđ thđ t mđt con, cán bđ bđo phđi làm đđn xin phép. Nhđ tđ Khánh Hđi qua nhà bđn đđ Chí Hòa ngđ mđt đđm, phđi làm đđn đđ ba con đđu...

Nhđng tin Bùi Giáng điên cũng không điên bđng nhđng tin làm Bùi Giáng tđnh. Mđt chú em có làm thđ đđ Los Angeles nói trong quán cà phê: “Xì, Bùi Giáng là Viđt Cđng. Chính tôi nhìn thđy cái giđy đđng khoe chđng nhđn đđng là trung tá Quân Đđi Nhân Dân”... Tôi hiđu vì sao thi sĩ tôi yêu, Francois Villon, bđ gđi là côn đđ đđ Ba Lê. Tôi hiđu vì sao hđ a sĩ Gaughin, chđ soái hđi hđ a đđ thú, đđt da gót chân mđt tên nói láo. Hình nh nào tôi nhđ nhđt vđ nhà thđ Bùi Giáng?

II. Gi i t cái điên

Ông điên cu ng b a hôm nay
B i t Vô C c ông cày b a điên.
Con t th c n thuy n quyên
Bu n vui b t ch t đi n ti n giai nhân.

Cõi xa xôi?
Cõi g i g n
Thành thân thiên h
thanh tân láng gi ng.
Tuy t v i qu c s c thuy n quyên
Mòn con m t đ i rã riêng cánh h ng.

B mây tr ng cu i ch n không
Chân tr i đi u h u phiêu b ng bê tha.
L t l c b c b c ra
Ch t t s ng
Màu Hoa Cu i Cùg.
(Bùi Giáng, 1994, Ch p Bi n, tr.145)

Cũng v n l i câu h i vào sáng ngày 7 tháng 10, h i tôi qua đ i n tho i c a Đài Phát Thanh. Anh có nghĩ là nhà th Bùi Giáng điên không? Tôi nói v i ng i biên t p viên tr : Bùi Giáng không điên. Không hi u t i sao tôi c nh tài t Hoàng Vĩnh L c trong phim “Khi Ng i Điên Bi t Yêu,” h n là nh ng vai trò đầu kh khác c a anh. Có th trí nh l m l n, song m a đ ào t, đ t tr i gi n đ , ng i điên gào thét hay g m g , chân tay b xi ng xích và thân th giam hãm trong m t chi c l ng, hay ít ra là sau nh ng hàng ch n song s t. Th thì không đ c, không ai giam hãm đ c trái tim ta. Th thì không đ c, Tình Yêu là tài s n c a Thanh Xuân, k đó ph i b xu ng v c đ u.

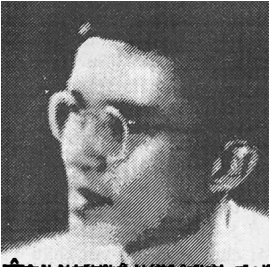
Bùi Giáng điên? Bùi Giáng có điên không? Ng i ta có đ a ông vào b nh vi n tâm th n, có tin nh th . Đ a vào b nh vi n tâm th n không ph i đ ch a tr cái điên, vì b nh ch ng nào là b nh ch ng điên đ hòng ch a tr , tr phi b nh ch ng y gây ra t m t khi m khuy t th xác. Nh ng ng ng x , hay t kh c c ng x đ i, nhìn chung nh m t tri u ch ng b t th ng, không th ch a tr trong m t b nh vi n. B nh vi n có th làm tê li t đi nh ng tri u ch ng y, qua nh ng tr li u v t lý, ch a th y t b nh vi n điên h n h ra v m t k bình th ng.

Bùi Giáng, tiếng ca chung cổ c

Tác Giả: Viên Linh

Thứ Sáu, 21 Tháng 10 Năm 2011 23:33

~~Đã được đăng tải trên trang web của Văn hóa và Nghệ thuật Việt Nam. Mọi chi tiết xin liên hệ: Văn hóa và Nghệ thuật Việt Nam (Bùi Giáng) và trang bìa của những cuốn sách của ông.~~